

НЕДЕЛЧО ДРАГАНОВ
ОЛГА

chitanka.info

Не бях срещал по-голям циник от мистър Джон Дейвис. Запознахме се преди няколко години на една конференция в Тунис. Беше кореспондент на голям нюйоркски вестник. Като повечето американци, Джон Дейвис не се придържаше към протоколните норми, беше общителен, не се церемонеше с новите си познати и тези му качества биха били приятни, ако не беше циник. Но, боже мой, какъв циник беше този Дейвис! Той се надсмиваше над всичко в света: над съкровенията чувства на хората, над идеалите, над почтените жени, над своята собствена работа (макар че старателно я вършеше и изпрати за конференцията повече информации и коментари от всеки друг кореспондент). С една дума, работата си вършеше старателно и прилежно, защото заради тази работа получаваше добри пари, но това не му пречеше да пуска наляво и надясно своите цинизми — в съвсем тесния и в широкия смисъл на тази дума. И това можеше да се търпи, стига да не прекаляваше. Но липсата на елементарно приличие го правеше неудобен и неприятен в компания. Изглежда, на него му беше все едно. Ние се хранехме в един ресторант, пък и работехме в обща стаичка, специално обзаведена за чуждите кореспонденти. Така че през двете седмици, прекарани в Тунис, се виждахме всеки ден и можах да го опозная. Не бих казал, че тогава той остави особено неприятно впечатление у мене, но неговата личност не ме занимаваше. В чужбина често пъти срещаш някого, с когото нямаш нищо общо, а просто случаят и естеството на работата те сблъскат с него, едно късо познанство и после всеки тръгва по своя път. Човекът изчезва от съзнанието ти.

Но с мистър Дейвис не беше така. Не беше така, защото след две години пак се срещнахме. На път за Конго спрях за няколко дни в една от новоосвободените западни африкански страни. Пристигнах в един горещ ден (кой пък ли ден в Екваториална Африка не е горещ!) и още със слизането си от самолета отидох на митинг. (Шефът на тази страна щеше да произнесе важна реч.) Докато се промъквах към гъсто скупчените хора, леко ми се повдигаше, защото наоколо се разнасяше остра, възкисела миризма на потни тела. Някой ме дръпна за ръката и рече наведен над ухото ми: „Ако имаш желание да повръщаш, мога да ти услужа с носната си кърпа.“

Беше Джон Дейвис.

— Радвам се, драги, че те виждам. Ела у дома да вечеряме заедно. — Той ми подаде визитната си картичка. — Апартаментът ми се намира в центъра, лесно ще го намериш. Не се опъвай, защото вън нищо хубаво не можеш да намериш за ядене, а в къщи се готви отлично.

В уреченото време бях пред вратата на апартамента на мистър Дейвис и позвъних. Отвори ми слабичка жена, облечена много просто, с миловидно лице. Тя ми се усмихна любезно.

— Мистър Дейвис?

— Да, да, заповядайте.

Озовах се в просторен хол, нареден доста скромно — само с най-необходимите неща. Седнах на посоченото ми място пред малка масичка. Жената се настани срещу мен и все така усмихвайки се мило като на стар и добър познат, рече:

— Джон отиде на пощата, но най-много след половин час ще бъде у дома. Какво ще вземете за аперитив? Джин, уиски, студена бира?

— Вие сте...

— Съпругата на Джон — рече тя, гледайки ме приветливо със сини живи очи. Имаше едно от ония лица, които все ти се струва, че си виждал по-рано някъде, едно от ония лица, които веднага се харесват.

— Не може да бъде!

— Защо? — запита тя и звънко се засмя. Зъбите ѝ бяха равни и много бели.

— Как е възможно той да има такава симпатична жена — изведнъж ме обзе някаква безпричинна веселост, желание да се шегувам, много ми беше добре да си седя и разговарям с тази жена, която познавах само от пет минути.

— Благодаря ви за хубавия комплимент.

— Боже мой, комплимент — възкликнах аз с престорена театралност, — не съм от породата на комплиментаджиите. Ние сме възпитани да говорим само истината. Нима не сте чували нещо за това?

— Чувала съм, но не вярвах много.

— Сега вече вярвате, нали?

— Ще си помисля, не мога изведнъж да бъда завербувана.

Продължихме да бъбрем, докато тя плесна ръце:

— Ах, каква съм разсеяна! Нали щяхме да вземем нещо за аперитив!

След малко се върна с тумбесто шише уиски и две високи чаши.

— Хайде сега — рече тя, сякаш се обръщаше като към стар познат — разкажете нещо за себе си, за вашите пътувания. Вие сигурно много сте пътували? — И без да дочака отговор, продължи: — Как е във вашата страна, разкажете ми. Ние с Джон, работата му е такава, много сме пътували, но нито веднъж не сме ходили в комунистическа страна.

— Какво да ви разкажа — рекох, — все едно, виждам, че вие сте непреклонна и не мога да ви завербувам.

Тя се засмя.

В този момент вратата се отвори и влезе мистър Дейвис с лула в устата.

— Охо — възкликна той, без да свали лулата от устата си, — виждам, че тук добре се забавляват без мен. Олга, как намираш този комунистически агент, харесва ли ти?

— Харесва ми.

— Тогава да ви оставя сами.

— Джон, стига с тия твои шеги.

— Жена ми — рече Джон — има слабост към вас, комунистите, защото, макар че е завършила в Оксфорд, е дъщеря на уелски миньор.

— Нима вие сте англичанка?

— Да, аз съм англичанка. Запознах се с Джон, когато той беше кореспондент в Лондон. Защо, не приличам ли на англичанка?

— Приличате ми по-скоро на славянка, рускиня, полякиня или дори на българка. Пък и името ви е славянско.

— Виждаш ли — рече мъжът ѝ — какви са опасни тия комунисти. Внимавай, Олга, да не те уплете в мрежите си, защото съм чувал, че те са и големи любовници. Така ли е, колега?

— Може и да е така.

— А, Олга, пази се!

Олга втренчи за миг поглед в мен, после ми се усмихна само с очи.

— Слушай — рече мистър Дейвис, — тази вечер имам желание да се напия като прасе. Такава горещина, чувствавам се като пържена

риба! Ах, тия мръсни негри, не ги обичам аз, ще си подам оставката от вестника, ако ме държат тук още шест месеца.

— Знаеш, че никога няма да го направиш, дарлинг, само приказваш.

— Ужасна жена имам, колега. Не ме оставя дори да помечтая. Тя все иска да се върне в нейната стара, добра Англия, където всичко е обвито в паяжини и мирише на плесен.

— Джон!

— Когато бяхме в Париж, не се оплакваше. Откакто ме преместиха в Африка, патриотизмът ѝ се върна, въздиша за Англия и стана песимистка.

— Джон, престани, моля те, с това ли ще занимаваш госта?

— Добре — рече той, — хайде сега налеј от тия лайна, дето са в бутилката, да се напием, както подобава на културни люде.

— Първо да вечеряме — рече Олга.

— Добре, ще ядем и ще пием. Нали е така при вас?

— Всякак може — рекох.

Той не спря да говори цяла вечер. Скачаше от тема на тема, заливайки разказите си с обилния сос на цинизмите.

По време на вечерята Олга мълчеше и лицето ѝ, весело в началото, бе разстроено и тъжно.

След вечерята Дейвис се опита да ме задържи, но без да настоява много. Може би бих останал, защото още бе рано и в тая горещина беше невъзможно да заспи човек, но Олга не каза нито дума, само ме погледна един-два пъти със своите сини, внезапно потъмнели очи.

— Може би ще дойдете с нас утре вечер на кино — рече тя, като ми стискаше ръката за довиждане. — Тук други развлечения нямаме. Нито театър, нито опера. Само кина. Хубаво поне, че сменят програмата два пъти в седмицата.

— Жена ми ме мъкне всяка вечер на кино — рече Джон. — А пък в киното е още по-сучно.

— Не е вярно — рече Олга и се усмихна така, както при пристигането ми. Тя имаше от тия лица, които една усмивка преобразява напълно. — Могат да се видят и хубави филми, но Джон от нищо не се интересува, освен от работата си, разбира се.

— Добре, добре — рече той, — нали знаете, практичен и делови американец. Ето кой е Джон Дейвис в очите на своята жена

англичанка.

Прибрах се в хотела и се опитах да заспя, но беше невъзможно. За пет минути всичко под мен стана вода. От отворения прозорец навлизаше топлата тежка влага на океана. Запалих нощната лампа, разтворих една книга „за приспиване“, но тогава стаята се изпълни с някакви големи тъмни пеперуди, прилични на прилепи, летящи хлебарки, по стената запълзя огромен светлозелен гущер.

Облякох се и излязох навън. Диханието на океана беше влажно и горещо и от тази влага целият град бе обвит в лепкава мъгла. Дишаше се тежко. Знаех, че мъглата ще се разсее малко преди настъпването на утрото, когато и горещината ще понамалее. Не ми оставаше нищо друго, освен да ходя, да ходя до изтощение — когато уморен се прибера в хотела, ще мога да заспя, без да обръщам внимание и на влагата, и на насекомите, и на гущерите.

Слязох на брега, събух обувките и нагазих във водата. Тя беше топла, но все пак в тази задуха разхлаждаше приятно краката. Изведнъж ми хрумна да се изкъпя. На брега водата беше прекалено топла, за да ме освежи напълно, но колкото по-навътре навлизах, толкова водата ставаше по-хладна и запотеното ми и сгорещено тяло приятно се отпускаше. Увлякох се и плувах все по-навътре и по-навътре. Може би час, може би два, но когато се извърнах, по редките светлини в града разбрах, че съм твърде далеч от брега. Там, където ръцете ми загребваха вода, сякаш за миг пламваха студени, бели пламъци, защото водата фосфоресцираше, но наоколо бе плътна тъмнина. Заплувах към брега все по-бързо и по-бързо. Но брегът беше още далеч, много далеч. Винаги е така: навлизането в морето става бързо и неусетно, човек е бодър, чувствава в себе си сили да плува цяла вечност, но връщането, когато идва умората и човек с учудване разбира, че е отишъл прекалено много навътре, понякога е мъчително, свързано е с много усилия и напрежение. Постепенно въпреки волята ми ме обзе страх. Плашеше ме тъмнината около мен, отдалечеността от брега, а чувствувах, че и силите ме напускат. Обърнах се на гръб да си почина. „Без паника — рекох си, — няма за първи път плуваш такава разстояние.“ „За първи път в океана, на непознато място и ако не намериш дрехите си!“ „Не е възможно, на брега няма никого, а освен това аз затулих дрехите си.“ „Добре, може и да е така, стига да стигнеш брега. Но да си чувал нещо за акулите, които по тези места

често идват до самия бряг, а ти си още най-малко километър далече от него.“ Акулите! Не бях и помислил за тях, когато влязох да се къпя. Обърнах се и загребах лудо към брега, но ръцете и краката ми бяха като схванати. Задъхах се и трябваше пак да се обърна по гръб.

Не зная колко време съм лежал така, движейки леко краката и ръцете, когато изведнъж, съвсем близо до мен, чух пляскане. „Акула!“ — мина ми през ума. Обърнах се, изтръпнал от страх, и забелязах на десетина метра нещо бяло, което идваше точно към мен. Не ми изглеждаше да е акула, по-скоро по движенията и бързината, с която се движеше това бяло нещо, можеше да бъде човек.

Това наистина беше човек, който също бавно плуваше на гръб, без да подозира моето присъствие. Лекичко се придвижих встрани, за да не се сблъска в мен, но, изглежда, по движенията на водата той усети присъствието ми и живо се обърна.

— Кой е? — извика стреснат глас.

Беше гласът на Олга.

— Добър вечер, Олга, приятно плуване...

Тя се гмурна под водата. Беше — както мен — без бански костюм. Показа се на двадесетина метра встрани и извика:

— Ало, какво правите в този късен час тук? Говорете, но не се приближавайте.

— Разхождам се, както и вие. Бъдете спокойна, няма да се приближа, защото и аз съм в същото положение.

— Добре тогава, щом и двамата сме в еднакво положение, нищо опасно няма. Не предполагам, че сте такъв смелчага.

— Защо аз? Преди всичко вие...

— Аз съм свикнала, не ми е за първи път. Но вие!

— Аз още не съм свикнал с горещината, затова реших да се изкъпя.

— Хубаво е, нали?

— Хубаво. А Джон?

— Какво Джон?

— Как гледа той на вашите нощни разходки из океана?

— Джон има добрия навик, като си пийне, да спи непробудно. Вие сте първият, който узнава за нощните ми похождения в океана. Просто игра на случая.

— Много сте весела сега, на вечерята бяхте тъжна.

— Когато се къпя, винаги съм весела.

— А често ли се къпете нощем?

— Винаги, когато не мога да спя, а това наистина, особено напоследък, се случва твърде често.

— Ще се връщате ли към брега?

— Ще се връщаме заедно, но дистанцията ще спазвате, нали? Пък и да плуваме един до друг тук, това няма значение.

— Добре тогава, ще плуваме един до друг.

— Отлично владееете формалната логика, макар че, доколкото зная, тя не е много на почит у вас. Приближете се малко, за да не викаме, като разговаряме, защото нощно време в морето се чува на километри... Така, сега е добре, може да разговаряме, без да крещим. Само че ще плуваме бавно, когато човек плува бързо, той губи цялото си удоволствие.

— Тук, близо до брега, срещат ли се акули?

— Много рядко, аз още не съм срещала. Но вие така ме изплашихте отначало, защото помислих, че е акула.

Не казах нищо за моите страхове.

Плувахме известно време мълчаливо. Какво странно същество беше тая Ольга, която поне според моите представи никак не приличаше на англичанка. И пак си помислих каква необичайна съпружеска двойка представляват двамата с мистър Дейвис.

Олга първа наруши мълчанието:

— Кажете, понякога не ви ли се иска да отпловате навътре, навътре в океана, докато се изчерпят силите ви...

Тя млъкна. Аз почаках, но тя не продължи и аз повторих:

— Докато ви се изчерпят силите... и после?

— После ли? Да останеш завинаги в океана...

— Вие къде сте израсли?

— В един крайбрежен град в Южна Англия.

— Отрано сте свикнали да плувате в океана. И сигурно затова ви идват на ум такива мисли.

— А на вас никога ли не ви е минавало през ум такова нещо?

— Не зная... не си спомням...

— А аз често съм изпитвала такова желание, всеки път през нощните ми разходки в морето.

Не отвърнах нищо.

— Сигурно ми се присмивате. Не зная защо така се разбъбрах... Може би защото... Не зная... Не сте ли забелязали, че морето винаги предразполага към откровени разговори и излияния.

— Забелязал съм — рекох. — Като ученик бях влюбен в едно момиче, но все се срамувах да му изповядам чувствата си. Веднъж плувахме заедно навътре в морето и аз ѝ се обясних в любов. Момичето така се изплаши, че нагълта вода и започна да се дави, макар че беше отлична плувкиня. Трябваше да я спасявам, да я уверявам, че само съм се пошегувал. Повече никога не се срещнахме, дори и престанахме да се поздравяваме. Както виждате, нищо не излезе от това мое любовно обяснение в морето.

Докато разказвах, Олга се смееше с глас и май че глътна вода, защото извика:

— О, моля ви се, престанете, защото вие и мене ще удавите!

Неусетно се бяхме приближили повече. Тя плуваше с половин тяло напред и аз можех да видя, че бе много стройна, а движенията ѝ плавни и красиви, като на опитен плувец.

— Отдавна ли плувате?

— От малка — отвърна Олга. — Дори в Оксфорд на едно състезание излязох първа между студентките.

Тя заплува по-бързо и мина встрани, за да спази уговорената „дистанция“. После до брега никой не проговори.

— Нали като кавалер ще ме оставите да изляза първа? — рече тя и с отличен бърз кроул излезе на брега. На слабата светлина, която излъчваше морето, стройната ѝ фигура изглеждаше издялана от сив мрамор. Тя тръгна по пясъка и след малко се изгуби от погледа ми.

Излязох на брега, облякох се, но Олга никъде не се виждаше. Беше си отишла.

На другата вечер аз чаках в уговорения час пред киното. Олга дойде сама.

— Джон се запи с някакъв свой колега, който пристигна днес. Каза да ви предам да дойдете след киното в къщи.

Олга беше облечена в бяла деколтирана рокля, която много добре подчертаваше стройното ѝ тяло, нямаше гривни, не носеше нито огърлие, нито обици. Върху лицето ѝ не се виждаха следи от грим. Светлорусите ѝ коси бяха сплетени на „венче“. Беше прекрасна.

След филма казах на Олга да ме извини пред мъжа си — уморен съм, а утре трябва да ставам рано, защото ме чака работа. Тя ме погледна отблизо със сините си очи и, струваше ми се, в закачливия им израз се таеше един хитричък въпрос. Изпратих я. Говорихме за различни дреболии, но за снощната разходка из океана никой не обели зъб. Върнах се в хотела, почетох малко, после си взех банските гащета и отидох да се къпя. Дълго плувах (може би влязох по-навътре и от предната вечер), като от време на време се оглеждах и ослушвах. Но в океана, освен мен, нямаше никого. Излязох отмалял с вкочанели от продължителните движения крайници — в сянката на палмите, които се спускаха едва ли не до самия бряг, съзрях Олга.

Извиках й.

— О, вие пак сте тук! — възкликна тя. — И вече екипиран с бански костюм.

— Когато човек не е сигурен, че ще бъде сам, трябва да...

— Аз пък, макар че допусках да ви срещна, не искам да разваля удоволствието си от къпането, като чувствавам излишни неща върху тялото си.

Тя се отдалечи, съблече се, притули дрехите си в пясъка до един храст и се гмурна в морето.

— Ще ви чакам — извиках аз, като се приближих до самия бряг и нагазих във водата.

— Едва ли ще ме дочакате — извика тя. Беше плувала със стремителен кроул и бе навлязла повече от двеста метра.

— Ще ви дочакам — извиках аз повторно.

— Не чакайте! Тази вечер ще плувам много навътре. Прибирайте се, нали утре ще ставате рано.

— Нищо, ще чакам! Чувате ли, ще ви чакам!...

Тя повече не се обади.

Чаках близо три часа. Не се върна. Прибрах се в хотела разтревожен. Едва дочаках утрото, и поисках номера на Джон Дейвис:

— Мистър Дейвис?

— Същият — отвърна ми дрезгав глас и се закашля.

— Ало, мистър Дейвис, как сте?

— Благодаря, чувствавам се като след даване...

Сърцето ми лудо затупка. С мъка проговорих:

— Защо, мистър Дейвис, какво се е случило?

— Какво може да се случи! — троснато отвърна той. — Снощи с един мой колега от Ню Йорк се насмукахме „ком де кошон американен“, както би казал генерал де Гол.

— Е, не е страшно! — рекох с облекчение.

— Страшното е, че сега главата ми се пръска и трябва сам да си варя кафето. Черната има почивен ден, а напоследък жена ми свикна да кърти до десет часа.

— Наистина, неприятна работа! — опитах се да наситя гласа си със съчувствени нотки. — Извинявайте, че ви безпокоя в такъв ранен час. Обадох ви се, за да ви питам, има ли някакви интересни новини днес?

— По дяволите новините! Днес е неделя. Джон Дейвис е яростен християнин и неделя никога не работи, освен ако избухне атомната война. А, добре, че се сетих, защо не дойде снощи?

— Бях уморен...

— Хайде, стига глупави извинения. Уплашил си се, като си разбрал, че ще бъдем двама американци...

Мълчах.

— Добре, добре, нали знаеш, че съм голям шегаджия...

— Нито веднъж не си ме разсмял досега...

— Защото не разбираш от американски хумор. Хайде, стига сме си чесали езиците, ами ела да пиеш кафе „прадакшън Джон Дейвис“.

— Но аз още не съм се облякъл...

— А ти пък да не мислиш, че аз веднага ще сваря кафето. Докато се оправя, ще минат дващсет минути. Хайде, обличай се и идвай. Хотелът е на две крачки.

— Добре — отговорих му, — след десет минути съм при тебе.

Дейвис ме посрещна на вратата с думите:

— Късметлия човек си ти, Олга се събуди и сега приготвя кафето.

В приемната тя ме посрещна с весела усмивка:

— Заповядайте, много се радвам!

Взрях се в лицето ѝ изненадан: то беше спокойно и свежо — ни следа от умора. Нищо не говореше, че е спала не повече от два-три часа. Беше облечена в тъмносин копринен пенъоар, който подчертаваше светлите ѝ коси и нежната бяла кожа на лицето ѝ.

Докато пиехме кафето, тя ми се усмихваше заговорнически със сините си очи.

— Току-що вашият мъж — казах аз — ви клеветеше по телефона, че обичате да си поспивате до десет часа. Ето че не било вярно.

— Вярно е — отвърна тя спокойно, без да промени израза на лицето си, — но като разговаряше с вас, Джон така ревеше по телефона, че ме събуди...

— Я си кажи направо! Стана, защото разбра, че „камарадът“ ще дойде у нас. Знаеш ли, че ти си й много симпатичен. Снощи ми го каза.

— Най-последно изрече една истина.

— Ха-ха-ха... Ама, дарлинг, виж той дори се изчерви, ха-ха-ха!

— Не се смущавайте — рече Олга. — Джон никак не е ревнив или поне се преструва!

— Вярно е, ако си любопитна, можеш да опиташ с...

— Джон, пак с тези твои особени шегички — рече жена му с укор, наблягайки на думата „особени“.

— Американски хумор — рекох аз.

— По-точно, американски джондейвиски хумор — рече Олга, — защото, знаете ли, не съдете за американците само от Джон. Между тях също има мили момчета.

— Като Том Литъл, например — вмъкна Джон и устните му се изкривиха в саркастична усмивка.

Олга свъси вежди и го стрелна с поглед, но отвърна спокойно в същия весело-шеговит тон, с какъвто се водеше разговорът от самото начало:

— Като Том Литъл и много други.

— Както казват комунистите — той кимна към мене, — „милионите обикновени американци“.

— Именно обикновени — отвърна Олга с внезапно раздражение.

Разговорът ставаше неприятен. Опитвах се да го променя, но нищо не излезе и под предлог, че имам неотложна среща, сбогувах се и побързах да изляза.

Странно същество — мислех си, — което ходи след полунощ да се къпе в океана, сякаш търси в него нещо, което й липсва в живота. Но какво иска тя от живота?

Още три ноци ние плувахме в океана, водихме при тези необичайни обстоятелства дълги разговори. (Олга бе вярна на себе си, че нищо, както морето, не предразполага към откровеност.)

Последната вечер престояхме близо четири часа във водата. Този път не отидохме много навътре. Спряхме се на около половин километър от брега и легнахме на гръб. През тази нощ говореше почти само Олга, питаше и сама си отговаряше и аз не я прекъсвах. Говореше объркано, не доизказваше мислите си, започваше и не довършваше разни спомени от детинството си:

— Не съм щастлива или може би прекалено много искам от този живот. Като малка мечтаех да пътувам из света. Мислех, че по-голямо щастие от това няма. Може би защото, докато стана студентка, не бях напускала родния си град. Баща ми не печелеше толкова, че да ме праща на екскурзии из страната, или пък на континента. По-късно, като се ожених, наистина много пътувах и ми беше интересно, но за кратко време. После ми омръзна, защото разбрах, че щастието най-малко е в пътуванията. Но къде е тогава? В университета завърших филология и мечтаех за научна кариера. Но и към това изстинах. Не зная, може би защото нямам деца. Джон не може да търпи бебета. Отначало аз много исках да имам деца, дори го заплашвах... но после ми стана все едно. За какво ми са деца? Малко ли са нещастниците на този свят, защо да увеличавам броя им? Вие обвинявате нашето общество, че не създава идеали, перспектива на хората. Не зная... Но ако съдя по себе си, това е вярно. Нямам никакъв идеал, никакви мечти и цели, нищо, към което да се стремя. Всичко ми е все едно. Джон... Той има своята работа. Вие сигурно сте разбрали... Не е трудно да се разбере... Аз не го обичам. Омъжих се за него, защото исках да пътувам. Всичко друго — и възможното ми назначение в университета — ми беше безразлично. А отначало дори ми харесваше неговата жизненост, способността му да се приспособява към всяка обстановка, да приема нещата такива, каквито са, да взема от живота всичко, което може. Но той уби и последните мечти у мен, Джон омърсява всяко нещо, до което се докосне. Сигурно се учудвате, че ви говоря тъй откровенно. Вие сте съвършено непознат човек за мен, повече никога няма да се срещнем... пък и на мене ми е все едно какво ще помислите... Вие сте прав, може и да не съм чистокръвна англичанка. У нас не е прието да се правят излияния, особено пред малко познати

хора. Това е нашият многовековен снобизъм. А всъщност — най-обикновен еснафски страх да не станем смешни в очите на другите. Ако зная, ако съм уверена, че във вашите страни хората действително са открили смисъла на живота, бих дошла при вас, бих избягала... Но не съм уверена, не съм уверена изобщо в смисъла да се живее. Колко неща исках да постигна, когато бях момиче! А сега нищо не искам. Нищо. Защо? На двацет и осем години вече се чувствавам безнадеждно стара, безнадеждно изхабена, негодна.

Обяснете ми, защо хората се трудят, произвеждат, веселят се, завиждат, стремят се към нещо, трупат богатства, бързат за някъде и какво в края на краищата? Всички свършват по един и същи начин — едни по-рано, други по-късно. Но човешкият живот в безкрайното време представлява секунда, не, секунда е много, само едно трепване на светлината, още по-незабележимо, нещо безкрайно мъничко във вечността на времето... Зная, че ще ми възразите: това е ужасно старо, дори и на Запад тези разсъждения се смятат вече за старомодни, но те са верни, страшно верни...

Когато излязохме на брега, приближаваше четири часът. Скоро щеше да съмне. Ние се облякохме и тръгнахме по палмовата пътека.

— Вие утре си заминавате, нали? — неочаквано ме запита Олга.

— Да, днес на обед.

— Вярно, днес... А сега спи ли ви се?

— Не. Мога да спя и в самолета. Ще имам време до Бразавил.

— Да изпием ли по чашка кафе и да послушаме музика? Зная едно място, което е отворено до сутринта. Искам просто да си почина малко, преди да се прибера у дома. Да си почина от говоренето. Ужасно много говорих тази вечер. Сигурно никога не съм дрънкала толкова продължително.

— Може, разбира се, но...

— Искате да кажете какво ще си помисли Джон, ако се събуди и не ме намери в леглото? Това няма значение. Нали ви казах, че за мене вече нищо няма значение.

Отидохме в някаква градина, в която имаше бар и свиреше магнитофон. Две млади негърски двойки танцуваха на дансинга. Поръчахме си кафе и коняк и Олга ме покани да танцуваме. Тя изведнъж се оживи, доброто ѝ настроение се върна, танцуваше хубаво, с увлечение. Поръчахме още коняк и кафе и тя ми разказа

„последните“ анекдоти, повечето от които ми бяха известни. Тя самата най-много се смееше на вицовете си и после аз ѝ разказах няколко анекдота и тя изпадна във възторг, макар че сигурно ги бе чувала вече.

Откъде пък сега се вземаше тая веселост у нея!

— Все пак животът не е толкова неприятно нещо — рекох ѝ, гледайки сияещото ѝ лице.

Тя присви хубавите си сини очи и рече с престорена сърдитост:

— Не бъдете злопамятен...

Не исках да бъда злопамятен, смеех се заедно с нея и танцувах всички видове танци, които тя танцуваше, макар че погледнат от страни, сигурно изглеждах много смешен.

Когато излязохме, бе светло и слънцето беше зад палмите. Градът още не бе се събудил, защото това беше най-хубавото време за спане — влагата се бе вдигнала, беше сравнително хладно и слънцето щеше да напече нетърпимо земята не по-рано от седем часа. Олга вървеше с лека, бодра стъпка, сякаш не бе плувала и танцувала цяла нощ — видя ми се много по-млада за годините си.

— Ето — каза тя, когато стигнахме пред зданието, в което живееше, — сега ще се сбогуваме и край! Повече няма да се видим.

Подадох ѝ ръка.

Тя стисна ръката ми, повдигна се на пръсти и силно ме целуна по устата.

— Това е за сбогом — рече тя и изтича към асансьора.

Устните ѝ бяха сухи и много горещи.

Оттогава минаха години. Неотдавна срещнах един наш дипломат, който познаваше Джон Дейвис и жена му.

Запитах го.

— А, зная случая — рече той. — Нали питаш за оня, американския кореспондент, дето жена му се удави.

— Олга!

— Да, вярно, Олга се казваше.

— Как така се удави! — не исках да вярвам.

— Ами така, просто удавила се, както се давят хората. Тялото ѝ не намериха, но намериха дрехите ѝ, заровени на брега в пясъка.

Спомних си думите ѝ: „... не ви ли се иска да отпловате навътре, навътре, докато се изчерпят силите ви...

— И после?

— После ли? Да останеш завинаги в океана...“

— Кога е станало това? — запитах с отпаднал глас.

— Кога ли — отвърна той равнодушно, — може би има година оттогава, а може би и повече. Не мога да си спомня точно, но година сигурно има.

Той се вгледа в мен и не зная какво е било лицето ми, но изведнъж запита:

— Ти какво? Да не би това семейство да ти е било близко? А, има си хас! Отде-накъде някакъв си американец и жена му, какво общо можеш да имаш с тях?

Той беше тъй учуден, че дори започна да ме гледа с подозрение.

— С него нямам нищо общо — рекох, — но жената познавах добре. Тя беше... — замълчах, защото той бе вторачил в мен кръгли очи, пълни с мръсничко любопитство.

— Какво тя беше?

— Тя беше, първо, по-умна от теб и, второ — не тъй любопитна.

Тръгнах си без повече обяснения, тръгнах си с внезапно натезали крака и трябваше да седна някъде, защото ми бе трудно да вървя по улицата, блъскан от хората.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.